

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
13.12.2025
Hetkel kehtiv
RT I, 03.12.2025, 7

Kemikaaliseadus¹

Vastu võetud 29.10.2015

[RT I, 10.11.2015, 2](#)

jõustumine 01.12.2015

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
13.06.2018	RT I, 29.06.2018, 3	01.07.2018
21.11.2018	RT I, 12.12.2018, 3	01.01.2019, seaduses asendatud lähivalt sõnad „Tehnilise Järelevalve Amet” sõnadega „Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet” vastavas käändes.
20.04.2020	RT I, 06.05.2020, 1	07.05.2020
17.06.2020	RT I, 10.07.2020, 2	01.01.2021
25.11.2020	RT I, 10.12.2020, 1	01.01.2021
24.03.2021	RT I, 06.04.2021, 1	16.04.2021
13.10.2021	RT I, 22.10.2021, 3	01.11.2021
15.07.2022	RT I, 15.07.2022, 4	16.07.2022
18.01.2023	RT I, 03.02.2023, 2	01.06.2023
11.12.2024	RT I, 02.01.2025, 3	01.09.2025
18.11.2025	RT I, 03.12.2025, 2	13.12.2025

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse reguleerimisala ja eesmärk

Käesolev seadus reguleerib kemikaali käitlemist ja kemikaali käitlemisega seotud majandustegevuse piiramist eesmärgiga kaitsta inimese elu ja tervist, asja ja keskkonda ning tagada kaupade vaba liikumine.

§ 2. Seaduse kohaldamisala

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse kemikaalile ja seda sisaldavale tootele ning nende käitlemisele niivõrd, kui võrd seda ei ole reguleeritud muu seadusega, Riigikogu poolt ratifitseeritud välislepinguga või Euroopa Liidu õigusega.

(2) Kemikaali tootmisele, turuleviimisele ja kasutamisele nii aineni kui ka segu või toote koostisosana kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1–850) (edaspidi *REACH-määrus*).

(3) Kemikaali klassifitseerimisele, märgistamisele ja pakendamisele kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1–1355) (edaspidi *CLP-määrus*).

(4) Käesolevas seaduses kasutatakse termineid Euroopa Liidu asjakohaste määruste tähenduses, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(5) Kemikaali veol maanteed, raudteed, veeteed ja õhuteed pidi kohaldatakse vastava veoliigi kohta kehtivaid õigusakte, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

(6) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 3. Kemikaal, ohtlik kemikaal ja kemikaali käitlemine

(1) Kemikaal käesoleva seaduse tähenduses on aine või segu REACH-määruse tähenduses.

(2) Ohtlik kemikaal on aine või segu, mis vastab CLP-määruse I lisa osades 2–5 sätestatud füüsikaliste, tervise- või keskkonnoahtude kriteeriumidele.

(3) Kemikaali käitlemine käesoleva seaduse tähenduses on kemikaali valmistamine, tootmine, töötlemine, pakendamine, hoidmine, vedamine, kättesaadavaks tegemine ja kemikaaliga seonduv muu tegevus.

2. peatükk Kemikaali käitlemise nõuded

1. jagu Kemikaali ohtlikkuse määramine

§ 4. Kemikaali ohtlikkuse määramine

Kemikaali ohtlikkust määravad olemuslikud omadused selgitatakse välja REACH-määruse artikli 13 nõuete ja komisjoni määruse (EÜ) nr 440/2008, millega kehtestatakse katsemeetodid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) (ELT L 142, 31.05.2008, lk 1–739), kohaselt.

§ 5. Hea laboritava

(1) Head laboritava rakendatakse kemikaalide, sealhulgas ravimi ja veterinaarravimi, kosmeetikatoote, taimekaitsevahendi, toidu lisaaine ja söödalisandi koostisse kuuluva aine tervise- ja keskkonnoaohutuse mittekliinilisel uuringul. Hea laboritava järgimise eesmärk on tagada laborites saadud andmete usaldusväärsus ja võrreldavus ning vastastikune tunnustamine.

(2) Hea laboritava on kvaliteedisüsteem, mis käsitleb tervise- ja keskkonnoaohutuse mittekliiniliste uuringute planeerimist, tegemist, kontrolli, dokumenteerimist, aruandlust ning dokumentide ja materjalide säilitamist.

(3) Tervise- ja keskkonnoaohutuse mittekliiniline uuring (edaspidi *uuring*) on katse või katsete sari, mille käigus uuritakse ainet laboritingimustes või keskkonnas, et saada aine füüsikaliste ja keemiliste omaduste ning tervise- ja keskkonnoahtlikkuse kohta andmeid. Uuringu tulemused on ette nähtud esitamiseks asjaomastele asutustele kemikaalist johtuva riski hindamiseks ja juhtimiseks ning õigusaktide kehtestamiseks ja haldusakti andmiseks.

(4) Uuringut tegev labor peab vastama hea laboritava nõuetele ja tõendama uuringu tulemuste esitamisel, et ta järgis uuringu tegemisel head laboritava.

(5) [Valdkonna eest vastutav minister](#) kehtestab määrusega hea laboritava nõuded ja korra.

§ 6. Hea laboritava kontrollasutus

(1) Uuringuid tegevate laborite hea laboritava nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise asutus on Terviseamet (edaspidi *hea laboritava kontrollasutus*).
[RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 01.09.2025]

(2) Hea laboritava kontrollasutuse ülesannete täitmisega seotud kulud kaetakse riigieelarvest. Kulud, mis kaasnevad uuringut tegeva labori hea laboritava nõuetele vastavuse vahetu hindamise ja tõendamisega, tasub labor, kelle vastavust hea laboritava nõuetele hinnatakse ja tõendatakse.
[RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 01.09.2025]

(3) [Kehtetu -RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 01.09.2025]

(4) Terviseameti tasu uuringut tegeva labori hea laboritava nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise eest ei ole suurem kui 15 000 eurot.
[RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 01.09.2025]

(5) Terviseameti tasuliste teenuste osutamise korra ja hinnakirja kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega, võttes aluseks teenuse osutamiseks vajalikud tööjõu-, materjali-, transpordi-, majutus- ja üldkulud.
[RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 01.09.2025]

§ 7. Hea laboritava kontrollasutuse ülesanded

(1) Hea laboritava kontrollasutus järgib oma tegevuses hea laboritava nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise nõudeid ning korda.

(2) Hea laboritava kontrollasutus täidab järgmisi ülesandeid ja kohustusi:

1) valmistab ette Eestis head laboritava järgivate laborite nõuetele vastavuse hindamise ja kontrollimise tegevuskava;

[RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 01.09.2025]

2) hindab head laboritava järgiva labori hea laboritava nõuetele vastavust ja tõendab hea laboritava järgimist sellekohase kirjaliku tunnistusega;

3) kontrollib vähemalt üks kord kahe kalendriaasta jooksul tunnistuse andmisele järgnevast päevast arvates labori jätkuvat vastavust hea laboritava nõuetele;

4) teostab vajaduse korral head laboritava järgiva labori erakorralist kontrolli;

5) [kehtetu -RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 01.09.2025]

6) peatab tunnistuse kehtivuse või tunnistab tunnistuse kehtetuks, kui on kindlaks teinud, et labor rikub hea laboritava nõudeid;

7) [kehtetu -RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 01.09.2025]

8) tagab hea laboritava nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise seonduvate dokumentide säilitamise arhiiviseaduses sätestatud nõuete kohaselt;

9) tagab talle kontrollimise käigus teatavaks saanud ärisaladuse kaitse;

10) annab huvitatud isikutele teavet hea laboritava nõuete kohta;

[RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 01.09.2025]

11) esindab Eesti Vabariiki sellistes rahvusvahelistes institutsioonides ja organisatsioonides, mille töö on seotud hea laboritava nõuete ja neile vastavuse kontrolliga.

[RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 01.09.2025]

(3) [Valdkonna eest vastutav minister](#) kehtestab määrusega hea laboritava nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise nõuded ja korra.

2. jagu

Kemikaali käitlemise üldnõuded

§ 8. Kemikaali käitlemise tingimused

(1) Kemikaali tuleb käidelda inimese elule ja tervisele ning asjale ja keskkonnale ohutult.

(2) Kemikaali käitlejal peab olema vajalik teave kemikaali füüsiliste ja keemiliste omaduste, ohtlikkuse, ohutusnõuete ja kahjutustamise kohta ning kemikaali käitlemiseks vajalikud teadmised ja oskused, kogemused ning hoiakud (edaspidi *kompetentsus*).

(3) Ohtliku kemikaali käitleja kompetentsus hõlmab:

1) vastavalt käitlemisviisile käideldava kemikaali omaduste tundmist;

2) ohutuskardi, märgistuse ja muu teabe alusel kemikaali käitlemisega seonduvate ohtude ja riskide hindamise oskust;

3) õnnetuse korral esmaste pääste- ja abivahendite praktilise kasutamise ja esmaabi andmise oskust;

4) tööohutuse, tervise- ja keskkonnakaitseliste võtete tundmist.

(4) Kemikaali käitleja kõrvaldab käitlusest kemikaali, mille pakend või mille kohta esitatud teave ei võimalda kemikaali ohutult käidelda. Käitlusest kõrvaldatud kemikaali käideldakse edasi jäätmeseaduse kohaselt kui ohtlikku jäädet.

(5) Eestis turuleviimiseks ettenähtud kemikaali märgistus peab olema eestikeelne. Erandina on lubatud saaja nõusolekul tarnida teaduslikus uurimis- või arendustegevuses kasutamiseks kemikaali, mille märgistus on mõnes muus saajale arusaadavas keeles ja vastab CLP-määruse nõuetele.

(6) [Valdkonna eest vastutav minister](#) võib määrusega kehtestada nõuded kemikaali käitlemisele ja käitlemiskohale, sealhulgas erinõuded ammooniumnitraadi käitlemisele ja veovahendile.

§ 9. Ohtliku kemikaali üle arvestuse pidamise kohustus

(1) Majandus- ja kutsetegevuse raames kemikaali käitlev isik peab arvestust käideldavate ohtlike kemikaalide üle ja säilitab arvestusdokumente kümme aastat. Ohtlike kemikaalide arvestus peab näitama iga kemikaali koguse liikumist ettevõttes selle soetamisest kuni töötlemise, väljastamise või kahjutustamiseni.

(2) [Valdkonna eest vastutav minister](#) kehtestab määrusega ohtlike kemikaalide üle arvestuse pidamise korra.

§ 10. Kemikaali käitlemisel toimunud õnnetusest teavitamine

Kemikaali käitleja teavitab viivitamata Häirekeskust kemikaali käitlemisega kaasnenud keskkonnareostusest või muust õnnetusest. Häirekeskus edastab saadud teabe õnnetusega kaasnenud keskkonnahäiringu puhul esimesel võimalusel Keskkonnaametile, ja kui õnnetus toimus ohtlikus ettevõttes või suurõnnetuse ohuga ettevõttes, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile.

[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 11. Detergendi turule laskmine

(1) Turule lastavad detergentid peavad vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 648/2004 detergentide kohta (ELT L 104, 08.04.2004, lk 1–35) (edaspidi *detergendimäärus*) sätestatud nõuetele.

(2) Detergendi turule laskmiseks detergendimääruse kohaselt erandit taotleb isik peab enne taotluse esitamist tasuma riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

§ 12. Teabe esitamine ohtliku segu ja detergendi kohta

(1) Ohtliku segu importija ja allkasutaja peab enne segu Eestis turule laskmist esitada Terviseametile CLP-määruse artikli 45 kohase teabe, mida kasutatakse mürgistusjuhtumite ennetus- ja ravimeetmete väljatöötamise ning rakendamise eesmärgil.

(2) Detergendi turule laskmise eest vastutav isik peab esitada Terviseametile detergendimääruse artikli 9 punktis 3 nimetatud teabe, mida kasutatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eesmärgil.

§ 13. Ohutusnõunik

(1) Ohutusnõuniku määrab ettevõtja, kelle tegevuse hulka kuulub ohtliku kauba vedu maanteed, raudteed ja siseveeteed pidi ning vedude ekspedeerimine, samuti veoga seotud ohtliku kauba pakendamine, peale- ja mahalaadimine.

(2) Ohtliku kauba vedu käesoleva paragrahvi tähenduses on ohtlike veoste vedu rahvusvaheliste kokkulepete kohaselt.

(3) Ohutusnõunik on ettevõtja heaks tegutsev kompetentne isik, kelle ülesanne on tagada ohtliku kauba veo ohutus ja vastavus nõuetele. Ohutusnõunik peab olema läbinud ohutusnõuniku koolituskursuse ohtlike veoste valdkonnas taseme- või täienduskoolituse kogemust omavas õppeasutuses ja sooritanud eksami ning saanud sellekohase tunnistuse.

(4) Ohutusnõuniku tunnistus kehtib viis aastat. Tunnistuse kehtivusaega pikendatakse järgmiseks viieks aastaks, kui tunnistuse omanik on aasta jooksul enne tunnistuse kehtivusaja lõppemist läbinud vastava täienduskoolituse ja edukalt sooritanud eksami.

(5) Ohutusnõuniku eksami korraldab ja ohutusnõuniku tunnistuse annab Transpordiamet, raudtee valdkonnas Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet. Ohutusnõuniku eksami võib korraldada ka koolitusasutus, kui sellest on teavitatud pädevat asutust ja eksamikomisjoni tööst võtab osa vähemalt üks pädeva asutuse esindaja. [RT I, 10.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(6) Ohutusnõuniku eksami vastuvõtmise ja ohutusnõuniku tunnistuse andmise eest tasutakse riigilõiv.

(7) [Valdkonna eest vastutav minister](#) kehtestab määrusega ohutusnõuniku kompetentsusele ja ülesannetele ning ohutusnõuniku õppekavale ja eksamile esitatavad nõuded ning tunnistuse vormi.

3. jagu

Kemikaali käitlemise piirangud ja muud erinõuded

§ 14. Üldsusele keelatud kemikaal

(1) Kemikaali ja toodet, mille turuleviimine või kasutamine on REACH-määruse XVII lisa kohaselt üldsusele keelatud, ei tohi teha kättesaadavaks tarbijale tarbijakaitseaduse tähenduses.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 viidatud kemikaali ja toodet tohib kättesaadavaks teha üksnes hulgikaubanduses ja sularahata arvelduse korras.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 viidatud kemikaali ja toodet tohib omandada ja hoida üksnes isik, kes kasutab seda õiguspäraselt oma majandus- või kutsetegevuses või teadus- ja arendustegevuses.

§ 15. Lõhkeaine lähteainega seonduvad piirangud

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1148 lõhkeainete lähteainete turustamise ja kasutamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 98/2013 (ELT L 186, 11.07.2019, lk 1–20) kohase piiranguga lõhkeaine lähteaine kättesaadavaks tegemisel, kasutamisel, omamisel ja sissetoomisel järgitakse nimetatud määruses sätestatud piiranguid.
[RT I, 06.04.2021, 1- jõust. 16.04.2021]

(2) Piiranguga lõhkeaine lähteainet tohib kättesaadavaks teha üksnes hulgikaubanduses ja sularahata arvelduse korras.

(3) Ettevõtja, kes teeb hulgikaubanduse korras turul kättesaadavaks piiranguga lõhkeaine lähteaine, esitab majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse kohase majandustegevusteate hulgikaubanduse tegevusalal.
[RT I, 06.04.2021, 1- jõust. 16.04.2021]

(4) Majandustegevusteates märgitakse lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 15 lõigetes 1 ja 3 sätestatud andmetele kättesaadavaks tehtava piiranguga lõhkeaine lähteaine andmed. Majandustegevusteates märgitud andmeid aine kohta ei avalikustata.

(5) Ettevõtja võib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1148 I ja II lisas reguleeritud lõhkeaine lähteaine või seda ainet sisaldava segu võõrandamisel ja üleandmisel nõuda tehingu õiguspärasuses veendumiseks vastuvõtjalt lisainfot aine, segu ja piiranguga lõhkeaine lähteaine kavandatava kasutuse ja kasutaja kohta.
[RT I, 06.04.2021, 1- jõust. 16.04.2021]

(6) Ettevõtja, kes teeb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1148 I või II lisas reguleeritud lõhkeaine lähteaine turul kättesaadavaks, tagab nimetatud määruse artikli 7 kohase tarneahela teavitamise.
[RT I, 06.04.2021, 1- jõust. 16.04.2021]

§ 16. Lõhkeaine lähteainega tehtud kahtlustäratavast tehingust, kaotsiminekest ja vargusest teavitamine

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1148 I ja II lisas reguleeritud lõhkeaine lähteaine või seda ainet sisaldava seguga tehtud kahtlustäratavast tehingust, olulisest kaotsiminekest ja vargusest tuleb teavitada Politsei- ja Piirivalveametit selleks määratud e-posti aadressil või telefoninumbri. Politsei- ja Piirivalveamet võib edastada saadud teabe järelevalvet tegevale asutusele ja Kaitsepolitseiametile.
[RT I, 06.04.2021, 1- jõust. 16.04.2021]

§ 17. Kõrge lämmastikuisaldusega ammooniumnitraadi transiidile esitatav nõue

(1) Eesti tolliterritooriumile on lubatud transiidina tuua kõrge lämmastikuisaldusega ammooniumnitraati üksnes siis, kui see on läbinud detonatsioonikindluse katse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/1009, millega kehtestatakse ELi väetisetoote turul kättesaadavaks tegemise nõuded ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 1069/2009 ja (EÜ) nr 1107/2009 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2003/2003 (ELT L 170, 25.06.2019, lk 1–114), sätestatu kohaselt.
[RT I, 15.07.2022, 4- jõust. 16.07.2022]

(2) Kõrge lämmastikuisaldusega ammooniumnitraat on tahke ammooniumnitraat nii puhta ainena kui ka ainete segus, mis sisaldab üle 28 massiprotsendi ammooniumnitraadipõhist lämmastikku.

(3) Käesoleva paragrahvi nõudeid ei kohaldata lõhkematerjaliseaduse kohaselt lõhkematerjalina kasutatavale ammooniumnitraadile.

(4) Detonatsioonikindluse katse tehakse ja seda hinnatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1009 IV lisa asjakohaste sätete kohaselt ning selliseks katseks sama määruse kohaselt tegevusõigust omavas vastavushindamisasutuses või asjakohast pädevust omavas akrediteeritud asutuses.
[RT I, 15.07.2022, 4- jõust. 16.07.2022]

(5) Detonatsioonikindlust tõendava dokumendi kehtivus on 90 kalendripäeva katse tegemise päevast arvates.
[RT I, 15.07.2022, 4- jõust. 16.07.2022]

(6) Kõrge lämmastikuisaldusega ammooniumnitraadi valdaja esitab detonatsioonikindlust tõendava dokumendi või selle tõendatud koopia koos tollideklaratsiooniga Maksu- ja Tolliametile piiripunktis. Koos

detonatsioonikindlust tõendava dokumendiga tuleb esitada tootepartii identifitseerimist võimaldav dokument, milles on märgitud ammooniumnitraadipõhise lämmastiku sisaldus tootes, tootepartii kogus ja tootmise kuupäev ning muud asjakohased andmed tootepartii tuvastamiseks.

§ 18. Küttegaasi lõhnastamine

(1) Tootmisjärgselt lõhnatu küttegaasi võib turule viia, kui sellele on lisatud selgelt tajutavat lõhnaainet koguses, mis võimaldab gaasi olemasolu õhus tajuda, kui gaasi on õhus ühe viiendiku ulatuses selle alumisest plahvatuspiirist.

(2) Küttegaas käesoleva seaduse tähenduses on kütus, mis temperatuuril 15 °C ja rõhul 1 baar on gaasilises olekus.

(3) Lõhnastamata küttegaasi võib turule viia vabatarbijatele müügiks üle 5-baarise töö rõhuga gaasitoru vahendusel kasutamiseks tööstuslikus protsessis, edasiseks töötlemiseks või muul eriotstarbel kasutamiseks, kui gaasi jaotuspunkti nendeks juhtudeks gaasi edastamiseks ettenähtud gaasitoru kaudu ei edastata gaasi väiketarbijatele.

(4) Lõhnastamata küttegaasi puhul tuleb rakendada abinõusid selle lekke avastamiseks.

§ 19. Avamerel nafta- ja gaasiammutamisprotsessidega tegeleva ettevõtja aruandluskohustus

(1) Eestis registreeritud ettevõtja, kes ise või tütarettevõtja kaudu vastutab avamerel nafta- ja gaasiammutamisprotsesside eest, peab Euroopa Komisjoni küsimisel või Vabariigi Valitsuse või viimase poolt määratud pädeva asutuse nõudmisel esitama aruande iga suurõnnetuse kohta, millega ta on seotud. Kui aruannet ei esitatud otse Euroopa Komisjonile, esitab selle aruande Euroopa Komisjonile Vabariigi Valitsus või viimase poolt määratud pädev asutus.

(2) Nafta- ja gaasiammutamisprotsessid hõlmavad kogu rajatise või ühendatud taristuga seotud protsesse, sealhulgas projekteerimine, kavandamine, ehitamine, käitamine ning sulgemine seoses nafta ja gaasi uuringute ja tootmisega, kuid ei hõlma nafta ja gaasi transportimist ühelt rannikult teisele.

(3) Suurõnnetus käesoleva paragrahvi tähenduses on rajatise või ühendatud taristuga seoses:

- 1) vahejuhtum, mis hõlmab plahvatust, tulekahju, kontrolli kaotamist puuraugu üle või nafta, gaasi või ohtliku aine leket, mis põhjustab või võib tõenäoliselt põhjustada surmajuhtumeid või raskeid vigastusi;
- 2) õnnetus, mis toob kaasa rajatise või ühendatud taristu olulise kahjustuse ning põhjustab või võib tõenäoliselt põhjustada surmajuhtumeid või raskeid vigastusi;
- 3) muu vahejuhtum, mis toob kaasa viie või enama inimese hukkumise või raskete vigastuste tekkimise avamererajatisel, millest lähtub ohuallikas, või kui sama juhtub rajatise või ühendatud taristuga seotud avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsessides osalejatega, või
- 4) keskkonnaõnnetus, mis tuleneb punktides 1–3 nimetatud juhtumitest.

(4) Rajatis käesoleva paragrahvi tähenduses on paikne fikseeritud või teisaldatav rajatis või kombineeritud rajatis, mis on püsivalt ühendatud sildade või muude struktuuridega ning mida kasutatakse avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsessideks või seoses nende protsessidega. Rajatis hõlmab teisaldatavaid avamere puurplatvorme üksnes siis, kui need on paigaldatud avamerre puurimiseks, tootmiseks või muudeks avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsessidega seotud tegevusteks.

3. peatükk

Ohtlik ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte

§ 20. Peatüki kohaldamisala

(1) Käesolevas peatükis sätestatud nõudeid kohaldatakse ohtlikku kemikaali käitleva ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte suhtes.

(2) Ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte suhtes kohaldatavaid nõudeid ei kohaldata:

- 1) riigikaitsele käitisele;
- 2) käitisele, millest tulenev oht seisneb ioniseerivas kiirguses;
- 3) väljaspool käitist toimuvale ohtliku kemikaali transpordile ja sellega otseselt seotud ajutisele vaheladustamisele maanteel, merel, siseveekogul ja õhus, kaasa arvatud laadimine, lossimine ja vedu muusse transpordivahendisse ja sellest välja dokis, kail ja sorteerimisjaamas;
- 4) väljaspool käitist torujuhet pidi toimuvale ohtliku kemikaali transpordile, kaasa arvatud pumbajaamas;
- 5) maavara uurimisele, kaevandamisele ning töötlemisele kaevanduses ja karjääris, kaasa arvatud puuraugu kaudu toimuv tegevus;
- 6) maavara uurimisele ja kaevandamisele avamerel;
- 7) prügilale, sealhulgas jäätmete maa-alusele ladustamisele;
- 8) gaasi maa-alusele ladustamispaigale avamerel, kaasa arvatud spetsiaalses hoidlas ja kohas, kus toimub maavara uurimine ja kasutamine.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud välistused ei kehti:

- 1) gaasi maa-aluse ladustamise kohta maismaal looduslikus kihis, põhjaveekihis, soolakaevanduses ja suletud kaevanduses;
- 2) maavara tootmisega seotud ohtlikku kemikaali kaasavate keemiliste ja termiliste töötlemistoimingute kohta ja nende toimingutega kaasneva ladustamise kohta;
- 3) toimiva rikastamisjäätmete kõrvaldamise rajatise ning selle valltiigi ja tammi kohta, mis sisaldab ohtlikke kemikaale.

§ 21. Terminid käesoleva peatüki tähenduses

(1) Käitis on ohtlikku ettevõtet või suurõnnetuse ohuga ettevõtet käitava isiku kontrolli all olev ala, kus käideldakse ohtlikku kemikaali ühes või mitmes ehitises, sealhulgas selle juurde kuuluvad või sellega seotud infrastruktuurid ja protsessid.

(2) Rajatis on maapinnal või maa all asuv tehniline üksus käitises, milles käideldakse ohtlikku kemikaali ja mis hõlmab kõiki rajatise tööks vajalikke seadmeid, tarindeid, torusid, masinaid, tööriistu, käitise rõõbasteid, dokke, rajatist teenindavaid lossimiskaisid, maabumissildu, ladusid ja muid samalaadseid ehitisi, olenemata kas need on ujuvkonstruktsiooniga või ilma.

(3) Ohtlik ettevõtte on käitis, kus kemikaali käideldakse ohtlikkuse alammäärast suuremas ja künniskogusest väiksemas koguses. Ohtlik ettevõtte on C-kategooria ettevõtte.

(4) Suurõnnetuse ohuga ettevõtte on käitis, kus kemikaali käideldakse künniskogusest suuremas koguses. Suurõnnetuse ohuga ettevõtte jagunevad ohtlikkuse suurenemise alusel B- ja A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõteteks.

(5) Kemikaali ohtlikkuse alammäär ja künniskogus on kemikaali piirkogus, mis määrab käitise ohtlikuks ettevõtteks või suurõnnetuse ohuga ettevõtteks.

(6) Suurõnnetus on ettevõtte töö kontrolli alt väljumisest tingitud ohtliku kemikaali ulatuslik leke, tulekahju või plahvatus, mis kohe või tulevikus põhjustab raskeid tagajärgi inimese elule, tervisele või keskkonnale käitise sees või väljaspool seda ning mis on seotud ühe või mitme ohtliku kemikaaliga.

(7) Oht on ohtliku kemikaali või olukorra olemuslik omadus, mis võib põhjustada kahju inimese elule, tervisele või keskkonnale.

(8) Risk on tagajärje ilmumise tõenäosus teatud aja jooksul või teatud asjaolude korral.

(9) Hoidmine on ohtliku kemikaali ladustamine kaubavaruna turvalises hoidlas või laos.

(10) Doominoefekt on käitise või käitiste rühmade puhul võimalik suurem suurõnnetuse risk või selle raskemad tagajärjed käitiste geograafilise asukoha ja vastastikuse kauguse ning nendes paiknevate ohtlike ainete varu tõttu.

§ 22. Ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte käitaja kohustused

(1) Ohtliku kemikaali käitleja määrab oma ettevõtte ohtlikkuse lähtuvalt käideldavate kemikaalide maksimaalsest võimalikust kogusest.

(2) Lähtuvalt ettevõtte ohtlikkusest koostab ettevõtte käitaja järgmised dokumendid:

- 1) C-kategooria ehk ohtliku ettevõtte puhul teabeleht, riskianalüüs ja ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaan;
- 2) B-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte puhul teabeleht, riskianalüüs, ohutuse tagamise süsteemi kirjeldus ja ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaan;
- 3) A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte puhul teabeleht, ohutusuaruanne, ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaan. Ohutusuaruanne sisaldab ka riskianalüüsi ja ohutuse tagamise süsteemi kirjeldust.

(3) Õnnetuse ennetamisel ja õnnetuse korral tuleb rakendada riskianalüüsis, ohutusuaruandes, ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaanis ja ohutuse tagamise süsteemi kirjelduses kajastatud abinõusid.

(4) Kui ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte puhul on tõenäoline doominoefekt, vahetavad nende käitajad omavahel vajalikku teavet, et rakendada asjakohaseid meetmeid, ning teevad koostööd, et teavitada avalikkust ja õnnetuse mõju piirkonda jäävaid juriidilisi isikuid ning edastada Päästeametile teavet ettevõttevälise hädaolukorra lahendamise plaani koostamiseks.

[RT I, 03.12.2025, 2- jõust. 13.12.2025]

(5) Ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaani katsetamiseks korraldab suurõnnetuse ohuga ettevõtet käitav isik vähemalt kord kolme aasta jooksul õppuse. Õppusest teavitatakse Päästeametit vähemalt 20 tööpäeva enne selle toimumist.

(6) Ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte käitaja teavitab ettevõtte alalise sulgemise või tegevuse lõpetamise korral Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit vähemalt viis tööpäeva enne ettevõtte sulgemist või tegevuse lõpetamist.

(6¹) Käitaja võtab pärast suurõnnetust kasutusele vajalikud heastavad meetmed, mille eesmärk on taastada inimese tervis, keskkond ja vara enne suurõnnetust olnud seisundisse.
[RT I, 03.12.2025, 2- jõust. 13.12.2025]

(7) [Valdkonna eest vastutav minister](#) kehtestab määrusega kemikaali ohtlikkuse alammäära ja ohtliku kemikaali künniskoguse ning ettevõtte ohtlikkuse kategooria määramise korra.

§ 23. Kohustusliku dokumendi koostamine, uuendamine ja kooskõlastamine

(1) Käesoleva seaduse § 22 lõikes 2 nimetatud dokumendid (edaspidi *kohustuslikud dokumendid*) tuleb hoida ajakohasena, need tuleb läbi vaadata ja vajaduse korral uuendada:

- 1) vähemalt iga viie aasta järel, sealhulgas ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaan vähemalt iga kolme aasta järel;
- 2) kui see on põhjendatud kontaktandmete muutumise või muude asjaolude tõttu, sealhulgas ohtliku kemikaali koguse, laadi, oleku või ohtliku kemikaali kasutamise protsessi muutumisel, samuti muudatuste tegemisel käitises või rajatises, mis võib oluliselt mõjutada õnnetuse riski või ettevõtte ohtlikkuse kategooriat;
- 3) kui on ilmnunud uusi ohutust käsitlevaid tehnilisi teadmisi, mis on saadud õnnetuste või õnnetuselähedaste juhtumite ja ohtude hindamist käsitlevate teadmiste arengu analüüsimisel, või
- 4) pärast käitises toimunud suurõnnetust.

(2) Kohustuslikud dokumendid tuleb kooskõlastada pädeva asutusega. Pädevaks asutuseks on:

- 1) teabelehe ja ohutuse tagamise süsteemi kirjelduse puhul Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti;
- 2) ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaani puhul Päästeamet;
- 3) riskianalüüsi ja ohutusaruande puhul Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti koostöös Päästeametiga.

(3) Kohustusliku dokumendi koostamisel ja uuendamisel tuleb see esitada kooskõlastamiseks mõistliku aja jooksul enne tegevuse alustamist või muudatuste tegemist, kuid kindlasti enne käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud tähtaega. Dokument esitatakse seadme ohutuse seaduse § 12 lõikes 1 nimetatud infosüsteemi kaudu.

[RT I, 03.12.2025, 2- jõust. 13.12.2025]

(4) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti ja Päästeameti lähtuvad dokumendi kooskõlastamisel käesoleva seaduse § 27 lõikes 5 sätestatud tähtaegadest. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti kooskõlastab teabelehe 14 tööpäeva jooksul nimetatud dokumendi saamisest arvates. Kui dokumenti ei ole eelnimetatud tähtaja, sealhulgas pikendatud tähtaja jooksul kooskõlastatud, ei loeta seda vaikimisi kooskõlastatuks.

(5) Kooskõlastamise käigus kontrollitakse esitatud dokumentide vastavust õigusaktides sätestatud nõuetele, sealhulgas kontrollitakse, kas:

- 1) ettevõtte ohtlikkus on õigesti määratud;
- 2) on kavandatud piisavaid abinõusid õnnetuse vältimiseks ning õnnetuse korral tagajärgede vähendamiseks;
- 3) ohtlikus ettevõttes või suurõnnetuse ohuga ettevõttes selliste muudatuste tegemisel, millega kaasneb suurõnnetuse risk või selle suurenemine, on arvestatud ümbruskonnale kaasnevaid ohte ja nende maandamiseks rakendatavate abinõude piisavust ning kooskõla planeeringuga;
- 4) on vaja muuta ettevõtte tegutsemise aluseks olevat tegevusluba, kui dokumendi esitab kooskõlastamiseks juba tegevusloa alusel tegutsev ettevõtja.

(6) Ohtlikus ettevõttes või suurõnnetuse ohuga ettevõttes selliste muudatuste tegemisel, millega kaasneb suurõnnetuse risk või selle suurenemine, edastab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti vastava teabe planeerimismenetluse algatamise vajaduse hindamiseks kohaliku omavalitsuse üksusele. Kohaliku omavalitsuse üksus hindab planeerimismenetluse algatamise vajadust ja teavitab oma arvamusest Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit 30 päeva jooksul teavituse saamisest arvates.

(7) Pädevad asutused teevad oma ülesannete täitmisel koostööd, sealhulgas vahetavad informatsiooni kohustuslike dokumentide ja nende kooskõlastamise kohta. Kooskõlastatud teabelehe ja riskianalüüsi kokkuvõtte edastab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti teadmiseks ettevõtte asukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele.

(8) [Valdkonna eest vastutav minister](#) kehtestab määrusega nõuded ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte kohustuslikele dokumentidele ja nende koostamisele.

§ 24. Avalikkuse teavitamine

(1) Suurõnnetuse ohuga ettevõtte käitaja teavitab avalikkust ja ettevõttest lähtuva õnnetuse mõju piirkonda jääda võivaid isikuid ennetavalt ettevõttest lähtuvast suurõnnetuse riskist, ohutusabinõudest ja õnnetuse korral soovitatavatest käitumisjuhistest.

(2) Ohtlikus ettevõttes või suurõnnetuse ohuga ettevõttes toimuva õnnetuse korral korraldab käitaja koostöös Päästeametiga viivitamata õnnetuse mõju piirkonda jäävate isikute õnnetusest teavitamise.

[RT I, 03.12.2025, 2- jõust. 13.12.2025]

(3) Suurõnnetuse ohuga ettevõtte käitaja teeb taotluse korral avalikult kättesaadavaks ettevõttes käideldavate ohtlike kemikaalide loetelu ja riskianalüüsi kokkuvõtte, mis hõlmab vähemalt teavet suurõnnetuse riski, inimese elule, tervisele ja keskkonnale avalduvate võimalike tagajärgede ja ohuala suuruse ning suurõnnetuse korral kohustusliku käitumise kohta. Ohtliku ettevõtte käitaja teeb taotluse korral avalikult kättesaadavaks riskianalüüsi kokkuvõtte. Riskianalüüsi kokkuvõtte esitatakse ka Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile.

(4) Kui ohtliku kemikaali käitlemisel kavandatava muudatusega kaasneks suurõnnetuse risk või selle oluline suurenemine, tagatakse planeerimismenetluses või keskkonnamõju hindamise menetluses avalikkusele võimalus muudatuse kohta enne selle rakendamist arvamust avaldada.

(4¹) Taotluse korral avalikustab pädev asutus talle käesoleva seaduse alusel esitatud teabe keskkonnaseadustiku üldosa seaduses sätestatud korras.

[RT I, 03.12.2025, 2- jõust. 13.12.2025]

(5) Päästeamet edastab A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõttest lähtuva piiriülese mõjuga suurõnnetuse toimumise riski kohta teavet riikidele, keda selline õnnetus võib mõjutada.

(6) **Valdkonna eest vastutav minister** kehtestab määrusega nõuded avalikkusele edastatavale teabele ja õnnetusest teavitamisele.

§ 25. Suurõnnetuse ohuga ettevõtte käitaja vastutuskindlustus

(1) Suurõnnetuse ohuga ettevõtte käitajal peab selles ettevõttes kemikaali käitlemisest kolmandale isikule (edaspidi *kahjustatud isik*) tekkida võiva lepinguvälise ja õigusvastase kahju hüvitamiseks olema vastutuskindlustus.

(2) Vastutuskindlustusleping peab vastama järgmistele tingimustele:

- 1) kindlustusleping on sõlmitud kindlustusandjaga, kellel on õigus kindlustada Eestis asuvat kindlustusriski;
- 2) kindlustusleping katab vähemalt otsese varalise kahju ning tervise kahjustamise, kehavigastuse tekitamise ja surma põhjustamise korral ka saamata jäänud tulu, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti;
- 3) kindlustusjuhtum on käitaja vastutusel toimuv kemikaali käitlemisega seotud ootamatu sündmus, mis tuleneb käideldava kemikaali omadustest ja mille tagajärjel on kahjustatud isikule tekitatud käesoleva lõike punktis 2 nimetatud kahju.

(3) Käitaja peab valima kindlustussumma, mis on mõistlik, arvestades kemikaalide käitamisega seotud tegevuskohta, kemikaalide kogust ja käitlemise viisi, tegevuse ja sellest tuleneda võivate kahjustuste ulatust ning muid asjaolusid. Kindlustussumma peab katma vähemalt käesoleva paragrahvi lõike 2 punktiga 2 hõlmatud nõuded ning ei tohi olla väiksem kui 400 000 eurot.

(4) Käesoleva seaduse alusel sõlmitud vastutuskindlustusleping ei pea katma kahju, mis tekkis:

- 1) käitaja poolt keskkonna kvaliteedi halvendamisest, välja arvatud esmaste päästetoimingutega seotud mõistlikud kulutused esmase kahju likvideerimiseks ja kahju suurenemise ärahoidmiseks;
- 2) käitaja valduses olevale varale;
- 3) kahjustatud isiku valduses oleva puudusega toote tõttu, mille puhul kohaldatakse võlaõigusseaduse § 1061 sätteid;
- 4) kindlustusjuhtumi tagajärjel, mille kahjustatud isik põhjustas tahtlikult.

(5) Kindlustusandjal on õigus keelduda vastutuskindlustuslepingu sõlmimisest, kui käitaja keeldub esitamast riskianalüüsi ja muid kindlustusandja poolt kindlustusriski hindamiseks vajalikuks peetavaid asjaolusid tuvastada võimaldavaid tõendeid.

§ 26. Loakohustus

(1) Käitises võib käidelda ohtlikku kemikaali ohtlikkuse alamäärast või künniskogusest suuremas koguses üksnes käitamisloa alusel.

(2) Käesoleva seaduse kohane luba ei ole nõutav, kui ohtlikku kemikaali käideldakse tööstusheite seaduse alusel antud keskkonnakompleksloa, lõhkematerjaliseaduse või relvaseaduse alusel antud loa alusel, mille menetluses on hõlmatud ka käesoleva seaduse kohase käitamisloa kontrolliesemes olevaid nõudeid. See ei välista käesolevast seadusest tulenevate muude kohustuste ja nõuete täitmist.

[RT I, 29.06.2018, 3- jõust. 01.07.2018]

§ 27. Käitamisloa taotlemine

(1) Käitamisloa saamiseks tuleb esitada Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile taotlus. Taotlusega esitatakse käesoleva seaduse kohaselt nõutavad kohustuslikud dokumendid.

(2) Taotluse läbivaatamise eest tuleb tasuda riigilõivu.

(3) Taotluse lahendab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet käitamisloa andmise või andmisest keeldumisega. Taotluse läbivaatamise tähtaeg on 60 tööpäeva kõigi nõutud dokumentide laekumise päevast arvates. Taotluse läbivaatamise tähtaega võib ühekordselt pikendada kuni 30 tööpäeva võrra. Kui taotluse läbivaatamisel on selgunud vajadus korraldada keskkonnamõju hindamine, võib taotluse läbivaatamise tähtaega pikendada keskkonnamõju hindamise aruande nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse tegemiseni. Kui Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ei lahenda taotlust eelnimetatud tähtaja või pikendatud tähtaja jooksul, ei loeta käitamisluba vaikimisi antuks.

(4) Käitamisloa taotlusest teavitab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ettevõtte asukohajärgset kohaliku omavalitsuse üksust. Kohaliku omavalitsuse üksus annab arvamuse kavandatava tegevuse kooskõla kohta kehtiva planeeringuga 30 tööpäeva jooksul teavituse saamisest arvates.

(5) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet edastab riskianalüüsi ja ohutusaruande ning ettevõtte hädaoulukorra lahendamise plaani Päästeametile kooskõlastamiseks. Päästeamet kooskõlastab edastatud dokumendid või jätab need põhjendatult kooskõlastamata 30 tööpäeva jooksul nimetatud dokumentide saamisest arvates. Seda tähtaega võib ühekordselt pikendada kuni 30 tööpäeva võrra. Kui on selgunud vajadus korraldada keskkonnamõju hindamine, võib kooskõlastamise tähtaega pikendada keskkonnamõju hindamise aruande nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse tegemiseni. Kui dokumenti ei ole eelnimetatud tähtaja või pikendatud tähtaja jooksul kooskõlastatud, ei loeta seda vaikimisi kooskõlastatuks.

(6) Kohustuslike dokumentide läbivaatamisele ja kooskõlastamisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 23 sätestatud nõudeid.

(7) Kui käitamisloa menetluses selgub planeeringu muutmise vajadus ning vastav planeeringu muudatus algatatakse, võib käitamisloa menetluse peatada kuni planeerimismenetluse lõpuni.

§ 28. Käitamisloa kontrolliese

Isikule antakse käitamisluba, kui:

- 1) käitise käitamine on käitise ümbruskonda, käitisest lähtuvat ohtu ja riski arvestades võimalik, sealhulgas kui käitise rajamisel või käitisel selliste muudatuste tegemisel, millega kaasneb suurõnnetuse oht või selle suurenemine, on arvestatud ümbruskonnale kaasnevaid riske ja nende riskide maandamiseks on rakendatud piisavad abinõud;
- 2) kohustuslikud dokumendid vastavad käesoleva seaduse §-s 23 sätestatud nõuetele;
- 3) käitis on kooskõlas planeeringuga.

§ 29. Käitamisloa kehtivuse peatamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Käitamisloa kehtetuks tunnistamise aluse ilmnemisel võib Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, arvestades asjaolude kaalukust, peatada käitamisloa kehtivuse. Käitamisluba peatatakse kuni peatamise aluseks olnud asjaolu kõrvaldamise või äralangemiseni.

(2) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet võib käitamisloa kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) isik on esitanud valeandmeid;
- 2) isik on korduvalt või oluliselt rikkunud ohutusnõudeid ning tekitanud sellega õnnetuse ohu;
- 3) isiku tegevus ettevõttes ei vasta enam käitamisloa aluseks olnud dokumentides kirjeldatule ja selle tegevusega on oht ilmselgelt suurenenud ning isik ei ole muutunud tegevusest ettenähtud ajal ja korras teavitanud;
- 4) isik on tekitanud käitamisloaga lubatud tegevusega avalikule korrale olulise kahju või ohu, mida ei eksisteerinud või ei olnud teada käitamisloa andmise ajal ja mis kaalub üles isiku huvi tegevust jätkata ning mida ei ole võimalik kõrvaldada käitamisloa muutmise teel;
- 5) isik ei ole kohustuslikke dokumente ajakohasena hoidnud ega ole järginud sellekohast ettekirjutust;
- 6) isik on käitamisloa aluseks oleva tegevuse lõpetanud.

§ 30. Käitamisloa kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise tagajärjed

(1) Käitamisloa kehtivuse peatamise või kehtetuks tunnistamise korral peab käitaja tagama ettevõtte ohutuse. Kemikaali käitlemist võib jätkata üksnes ulatuses, mis on vajalik ohutuse tagamiseks.

(2) Kui käitamisloa kehtivuse peatamise aluseks olnud asjaolu ei ole käitamisloa kehtivuse peatamise tähtaja jooksul kõrvaldatud või ära langenud, tunnistab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet tegevusloa kehtetuks.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud nõude täitmiseks võib Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet rakendada asendustäitmist asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

§ 31. Käitamisloast teavitamine ja käitamisloa avalikustamine

(1) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet teavitab Päästeametit, Keskkonnaametit ning ettevõtte asukohajärgset kohaliku omavalitsuse üksust käitamisloa andmisest, selle kehtivuse peatamisest ja kehtetuks tunnistamisest.

[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

(2) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet teeb käitamisloa avalikuks seadme ohutuse seaduse § 12 lõikes 1 nimetatud infosüsteemi kaudu.

[RT I, 03.12.2025, 2- jõust. 13.12.2025]

§ 32. Erinõuded maakasutuse planeerimisel ja ehitise projekteerimisel

(1) Maakasutuse planeerimisel ning projekteerimistingimuste ja ehituslubade andmisel tuleb arvestada käitisest lähtuvate asjaoludega. Seejuures tuleb:

- 1) kindlaks teha doominoefektiga käitised;
- 2) arvestada olemasoleva käitise läheduses paiknevaid ehitisi, nagu liiklusmagistraalid, rahvarohked paigad ja elamurajoonid, kui nende paigutus võib suurendada suurõnnetuse riski või selle tagajärgede raskust;
- 3) säilitada ohutuse tagamiseks vajalik vahemaa käitise ning elamurajoonide, avalikus kasutuses olevate hoonete ja alade, puhkealade ning võimaluse korral peamiste transpordiliinide vahel;
- 4) kaitsta looduse poolest erilist huvi pakkuvaid või eriti tundlikke alasid käitise läheduses, tagades selleks ohutu vahemaa või võttes muid asjakohaseid meetmeid;
- 5) rakendada olemasolevas käitisel vajaduse korral lisameetmeid;
- 6) tagada suurõnnetuse riski või selle tagajärgede raskuse suurenemisel avalikkuse ja käitisest lähtuva õnnetuse mõju piirkonda jääda võivate isikute teavitamine.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaoludega arvestamise protsessi raames peab ohtliku ettevõtte või suurõnnetuse ohuga ettevõtte käitaja andma piisavat teavet ettevõttest lähtuvate riskide ja ohtude kohta, kui seda taotleb pädev asutus planeeringu koostamiseks, projekteerimistingimuste või ehitusloa andmiseks.

(3) Kui planeerimise ja projekteerimise faasis korraldatakse keskkonnamõju strateegiline hindamine või keskkonnamõju hindamine, hinnatakse käitisega seonduvaid riske ja ohte ning teavitatakse avalikkust selle menetluse käigus.

(4) Päästeametile tuleb kooskõlastamiseks esitada üld-, eri- või detailplaneering (edaspidi *planeering*) ja ehitusprojekt:

- 1) uue käitise asukoha valikul;
- 2) olemasoleva käitise tegevuse laiendamisel või tootmise suurendamisel, kui selliseks tegevuseks on vaja algatada planeering või muuta seda või anda ehitusluba;
- 3) ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte ohualasse jääva maa-ala planeerimisel või sinna ehitise kavandamisel.

(5) Päästeamet hindab kooskõlastamisel, kas:

- 1) kavandatav planeering või ehitis suurendab suurõnnetuse riski või õnnetuse tagajärgede raskust;
- 2) õnnetuse ennetamiseks kavandatud meetmed on piisavad;
- 3) enne planeeringu kehtestamist või ehitusloa andmist peab käitist käitav isik ettevõtte asukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele ja Päästeametile esitama lisainformatsiooni.

(6) Päästeamet võib kooskõlastuse andmata jätta, kui planeeringuga või ehitusprojektiga kavandatav tegevus suurendab suurõnnetuse riski või õnnetuse tagajärgede raskust ja õnnetuse ennetamiseks kavandatavad meetmed ei ole piisavad.

4. peatükk

Kemikaalide valdkonna pädevad asutused ja riiklik järelevalve

1. jagu

Kemikaalide valdkonna pädevad asutused

§ 33. Terviseameti pädevus

Terviseamet on pädev asutus, kelle ülesanded kemikaalide valdkonnas on:

- 1) täita haldusülesandeid ja teha haldustoiminguid keelustatud ja rangelt piiratud käitlemisega kemikaale käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 649/2012 ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta (ELT L 201, 27.07.2012, lk 60–106) (edaspidi *PIC-määrus*) alusel;

- 2) tagada mürgistuslase teabe edastamine elanikkonnale ja meditsiinipersonalile ning täita ülesandeid CLP-määruse artikli 45 kohaselt;
- 3) täita haldusfunktsioone ja teha haldustoiminguid detergendimääruse alusel;
- 4) täita liikmesriigi pädevale asutusele REACH-määrusega pandud ülesandeid ainete hindamise, REACH-määruse XV lisale vastavate toimikute koostamise ja muude asjakohaste haldusülesannete täitmise alal;
- 5) aidata kaasa REACH-määruse kohaselt asutatud komiteede, foorumi ja nende töörühmade tegevusele ning teha koostööd Euroopa Komisjoni ja Euroopa Kemikaaliametiga;
- 6) täita riikliku kasutajatoe ülesandeid REACH-määruse artikli 124 kohaselt ja anda tootjatele, importijatele, allkasutajatele ja kõikidele teistele huvitatud isikutele nõu määrusest tulenevate ülesannete ja kohustuste täitmise kohta, eelkõige seoses ainete registreerimisega;
- 7) täita liikmesriigi pädevale asutusele CLP-määrusega pandud ülesandeid ainete ühtlustatud klassifitseerimise ja märgistamise ettepanekute tegemisel ning muude asjakohaste haldusülesannete täitmisel;
- 8) täita riikliku kasutajatoe ülesandeid CLP-määruse artikli 44 kohaselt ja anda huvitatud isikutele nõu CLP-määrusest tulenevate ülesannete ja kohustuste täitmise kohta;
- 9) esitada Euroopa Kemikaaliametile aruanne ametlike kontrollide ning muude REACH-määruse ja CLP-määruse nõuete täitmise tagamise meetmete kohta;
- 10) koordineerida järelevalvet REACH-määruse ja CLP-määruse nõuete täitmise üle.

§ 34. Päästeameti pädevus

Päästeamet on pädev asutus, kelle ülesanded kemikaalide valdkonnas on:

- 1) osaleda ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte käitamisloa menetluses ning nende kohustuslike dokumentide kooskõlastamises, hinnates muu hulgas suurõnnetuse toimumise riski, tagajärgede raskuse ja ulatuse kirjeldust, tagajärgede leevendamise meetmeid ning hädaolukorras valmisolekut;
- 2) selgitada ohtlikelt ettevõtetelt ja suurõnnetuse ohuga ettevõtetelt saadava teabe põhjal välja doominooefekti põhjustada võivad käitised või käitiste rühmad ning teavitada sellest vastavasse rühma kuuluvaid ettevõtteid;
- 3) koostada A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõttele ettevõtteväline hädaolukorra lahendamise plaan ja tagada avalikkuse teavitamine, et igaljuhul oleks võimalus avaldada aegsasti arvamust plaani koostamise või selles oluliste muudatuste tegemise kohta;
[RT I, 06.04.2021, 1- jõust. 16.04.2021]
- 4) osaleda oma pädevuse piires rahvusvahelises koostöös ning vahetada teavet teiste riikide pädevate asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;
- 5) teavitada Euroopa Komisjoni suurõnnetuse ohuga ettevõttes toimunud suurõnnetusest;
- 6) anda soovitusi hädaolukorras valmisoleku ja edaspidiste õnnetuse tagajärgede leevendamise meetmete kohta;
- 7) koguda pärast õnnetust koostöös Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametiga teavet, mis on vajalik õnnetuse tekkepõhjuste väljaselgitamiseks ning õnnetuse tehniliste, organisatsiooniliste ja juhtimisega seotud aspektide analüüsimiseks.
[RT I, 03.12.2025, 2- jõust. 13.12.2025]

§ 35. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti pädevus

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet on pädev asutus, kelle ülesanded kemikaalide valdkonnas on:

- 1) anda ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte käitamislubasid, sealhulgas kooskõlastada kohustuslike dokumente, hinnates ohtlikkuse määramist, õnnetuse ennetusmeetmeid ja suurõnnetuse vältimise põhimõtteid;
- 2) osaleda oma pädevuse piires rahvusvahelises koostöös ning vahetada teavet teiste riikide pädevate asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;
- 3) teatada Euroopa Komisjonile suurõnnetuse ohuga ettevõtete nimetused ja aadressid ning nende tegevused;
- 4) anda soovitusi õnnetuse ennetusmeetmete kohta;
- 5) esitada Euroopa Komisjonile iga nelja aasta järel aruanne selle kohta, kuidas on rakendatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/18/EL ohtlike ainete seotud suurõnnetuse ohu ohjeldamise ning nõukogu direktiivi 96/82/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 197, 24.07.2012, lk 1–37);
[RT I, 03.12.2025, 2- jõust. 13.12.2025]
- 6) koguda pärast õnnetust koostöös Päästeametiga teavet, mis on vajalik õnnetuse tekkepõhjuste väljaselgitamiseks ning õnnetuse tehniliste, organisatsiooniliste ja juhtimisega seotud aspektide analüüsimiseks;
[RT I, 03.12.2025, 2- jõust. 13.12.2025]
- 7) tagada, et käitaja võtab pärast suurõnnetust kasutusele vajalikud kiireloomulised meetmed õnnetusele reageerimiseks, eelkõige käitaja ohutusuandes ja ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaanis kajastatud tegevused, samuti asjakohased keskmise ja pikaajalise mõjuga meetmed õnnetuse mõju leevendamiseks ning samalaadse õnnetuse kordumise vältimiseks;
[RT I, 03.12.2025, 2- jõust. 13.12.2025]
- 8) tagada, et käitaja võtab pärast suurõnnetust kasutusele vajalikud heastavad meetmed, mille eesmärk on taastada inimese tervis, keskkond ja vara enne suurõnnetust olnud seisundisse.
[RT I, 03.12.2025, 2- jõust. 13.12.2025]

§ 36. Politsei- ja Piirivalveameti pädevus

Politsei- ja Piirivalveameti pädevuses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1148 artikli 9 lõikes 3 nimetatud riikliku kontaktpunkti ülesannete täitmine.
[RT I, 06.04.2021, 1- jõust. 16.04.2021]

§ 37. Kemikaaliohutuse komisjon

(1) Kemikaaliohutuse komisjon on Sotsiaalministeeriumi juurde moodustatud nõuandev organ, mille liikmeteks on valitsusasutuste esindajad ja teised asjatundjad.

(2) Kemikaaliohutuse komisjoni ülesanded on:

- 1) analüüsida kemikaaliohutuse aktuaalseid probleeme;
- 2) anda hinnanguid ning avaldada arvamust kemikaaliohutuse poliitika ja strateegiate kohta;
- 3) teha valitsusasutustele ettepanekuid kemikaaliohutuse strateegiate väljatöötamiseks ja rakendamiseks;
- 4) anda hinnanguid kemikaaliohutust reguleerivate õigusaktide ja nende eelnõude kohta;
- 5) teha valdkonna eest vastutavale ministrile ettepanekuid kemikaaliohutuse uuringuteks, trükiste väljaandmiseks, koolituste korraldamiseks ja terminoloogia ühtlustamiseks;
- 6) vahetada teavet ja teha ettepanekuid erinevate institutsioonide tegevuse koordineerimiseks kemikaaliohutuse valdkonnas.

2. jagu Riiklik järelevalve

§ 38. Riiklik järelevalve

(1) Riiklikku järelevalvet ainele, segule, neid sisaldavale tootele ning nende käitlemisele käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete ning Euroopa Liidu asjakohaste õigusaktide nõuete täitmise üle teevad vastavalt oma pädevusele käesolevas paragrahvis nimetatud asutused.

(2) Keskkonnaameti pädevuses on järelevalve tegemine:

[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

- 1) REACH-määrusega kehtestatud ainete registreeringu ja autoriseeringu nõude, kemikaali ohutuskaardi ja selles esitatud kokkupuutesenaariumide järgimise ning keskkonnohtlikkuse seisukohast esitatud piirangute järgimise üle;
- 2) CLP-määruse kohaste märgistamise ja pakendamise nõuete täitmise üle;
- 3) keskkonnale ohtliku kemikaali käitlemise muude asjakohaste nõuete täitmise üle oma valdkonna järelevalve objektidel.

(3) Päästeameti pädevuses on järelevalve tegemine ohtlikus ettevõttes ja suurõnnetuse ohuga ettevõttes õnnetuse ärahoidmise ja võimalike õnnetuste tagajärgede leevendamise ning avalikkuse teavitamise üle.

(4) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti pädevuses on järelevalve tegemine:

[RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

- 1) [kehtetu -RT I, 03.02.2023, 2- jõust. 01.06.2023]
- 2) REACH-määruse XVII lisaga kehtestatud toote valmistaja kohustuste ja talle esitatud nõuete ning toote turuleviimise ja kasutamise piirangute täitmise üle;
- [RT I, 03.02.2023, 2- jõust. 01.06.2023]
- 3) [kehtetu -RT I, 03.02.2023, 2- jõust. 01.06.2023]
- 4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1148 kohaselt piiranguga lõhkeaine lähteaine turustamise nõuete täitmise üle jaemüügis;
- [RT I, 06.04.2021, 1- jõust. 16.04.2021]
- 5) ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte käitamisloa kontrolliesemesse kuuluvate nõuete ning vastutuskindlustuse nõude täitmise üle;
- [RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]
- 6) ohtlikus ettevõttes ja suurõnnetuse ohuga ettevõttes ohtliku kemikaali arvestuse üle;
- [RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]
- 7) küttegaasi turule laskmise nõuete täitmise üle.
- [RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(5) [Kehtetu -RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(6) Terviseameti pädevuses on järelevalve tegemine:

- 1) REACH- ja CLP-määrusega kehtestatud aine ja segu tootja ning importija kohustuste ja neile esitatud nõuete ning ainele ja segule esitatud nõuete täitmise üle nende tootja ja importija juures ning jae- ja hulgimüügis;
- [RT I, 03.02.2023, 2- jõust. 01.06.2023]
- 2) detergendimäärusega detergendi turule laskmisele esitatud nõuete täitmise üle;
- 3) PIC-määrusega eksportijale ja importijale kehtestatud kohustuste täitmise ja imporditud kemikaali kasutuse kategooria ja kasutusala üle;
- 4) ohtlike kemikaalide arvestuse üle.

(7) Tööinspektsiooni pädevuses on järelevalve tegemine:

- 1) REACH- ja CLP-määrusega aine ja segu allkasutajale esitatud nõuete ning ainele, segule ja tootele esitatud nõuete täitmise üle allkasutaja juures;
- 2) töötervishoiu ja tööohutuse nõuete täitmise üle kemikaali käitlevas ettevõttes ning ohtliku kemikaali arvestuse pidamise üle.

(8) Maksu- ja Tolliamet osaleb riiklikus järelevalves, kontrollides:

- 1) PIC-määruse artikli 17 kohaselt sama määruse I lisas nimetatud kemikaali ekspordile ja impordile ning V lisas nimetatud kemikaali ekspordile esitatud nõuete täitmist;
- 2) kõrge lämmastikusisaldusega ammooniumnitraadi detonatsioonikindlust tõendavat dokumenti käesoleva seaduse § 17 lõikes 1 sätestatud tolliprotseduuri rakendamise korral;
[RT I, 15.07.2022, 4- jõust. 16.07.2022]
- 3) kemikaali ja seda sisaldava toote ühenduse turule sisenemisel kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1020 turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/42/EÜ ja määruseid (EÜ) nr 765/2008 ja (EL) nr 305/2011 (ELT L 169, 25.06.2019, lk 1–44), VII peatüki nõuetega REACH-määruse kohase registreeringu või autoriseeringu olemasolu;
[RT I, 22.10.2021, 3- jõust. 01.11.2021]
- 4) REACH-määruse XVII lisa ja muude õigusaktide kohaselt turuleviimiseks keelatud või piiranguga aine, segu ja toote importi;
- 5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1148 kohaselt piiranguga lõhkeaine lähteaine kolmandast riigist sissetoomise nõuete täitmist.
[RT I, 03.12.2025, 2- jõust. 13.12.2025]

§ 39. Riikliku järelevalve erimeetmed

Korrakaitseorgan võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve tegemiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 31, 32, 44, 45, 49, 50, 51, 52 ja 53 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.

§ 40. Riikliku järelevalve erisused

(1) REACH- ja CLP-määruse nõuete täitmise üle järelevalvet tegev korrakaitseorgan esitab Terviseametile tema nõudel REACH-määruse artiklis 117 ettenähtud aruande koostamiseks artiklis 127 nõutud andmed ning andmed CLP-määruse artiklis 46 nõutud aruande koostamiseks.

(2) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ja Päästeamet arvestavad suurõnnetuse ohuga ettevõtete üle järelevalve tegemisel Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/18/EL artiklist 20 tulenevaid kohustusi. Riikliku järelevalve teostamiseks koostatud ohuprognoosis tuleb kajastada vähemalt järgmisi andmeid:

[RT I, 03.12.2025, 2- jõust. 13.12.2025]

- 1) ohutusküsimuste üldhinnang;
- 2) ohuprognoosiga hõlmatud käitiste geograafiline piirkond;
- 3) ohuprognoosiga hõlmatud käitiste loetelu;
- 4) nende käitiste loetelu, mille puhul võib tekkida dominoefekt;
- 5) nende käitiste loetelu, mille puhul võivad käitisevälised ohud suurendada suurõnnetuse riski või raskendada selle tagajärgi;
- 6) kasutatavate menetluste liigid;
- 7) koostöö teiste asutustega.

(3) Ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte töötajate esindajal, töötajate usaldusisikul ja töökeskkonnavolinikul on õigus olla Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti ja Päästeameti poolt käitises tehtavate järelevalve kontrollkäikude juures, välja arvatud kui järelevalvet tegev ametisik ei pea seda vajalikuks.

§ 41. Vahetu sunni kasutamine

Keskkonnaametil on lubatud kasutada füüsilist jõudu korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.

[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 42. Sunniraha määr

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 32 000 eurot.

5. peatükk Vastutus

§ 43. Ohtliku kemikaali arvestuse nõuete rikkumine

(1) Ohtliku kemikaali üle arvestuse pidamise puudumise või arvestuse pidamises oluliste puuduste esinemise eest – karistatakse rahaträhviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2600 eurot.

§ 44. Kemikaali käitlemis- ja ohutusnõuete rikkumine

(1) Käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud kemikaali käitlemis- ja ohutusnõuete, detergendumääruses sätestatud detergendi ja selles kasutatava pindaktiivse aine turule laskmise nõuete või PIC-määruses ohtliku kemikaali ekspordile ja impordile kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.

§ 45. Piiranguga lõhkeaine lähteaine kättesaadavaks tegemise, soetamise, sissetoomise, omamise ja kasutamise nõuete rikkumine

[RT I, 03.12.2025, 2- jõust. 13.12.2025]

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1148 kohase piiranguga lõhkeaine lähteaine kättesaadavaks tegemise, soetamise, sissetoomise, omamise või kasutamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I, 03.12.2025, 2- jõust. 13.12.2025]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.

§ 46. Lõhkeaine lähteainega tehtud kahtlustäratavast tehingust, kaotsimineku ja vargusest teatamata jätmine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1148 I ja II lisas reguleeritud lõhkeaine lähteainega tehtud kahtlustäratavast tehingust, kaotsimineku või vargusest teatamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I, 06.04.2021, 1- jõust. 16.04.2021]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 eurot.

[RT I, 29.06.2018, 3- jõust. 01.07.2018]

§ 47. REACH-määrusega kehtestatud nõuete rikkumine

(1) REACH-määrusega kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 23 000 eurot.

§ 48. Ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte tegevusele kehtestatud nõuete rikkumine

(1) Ohtliku ettevõtte või suurõnnetuse ohuga ettevõtte poolt teabelehel esitamata ohtliku kemikaali käitlemise või teabelehel esitatust suuremas koguses ohtliku kemikaali käitlemise eest, samuti ohtliku ettevõtte või suurõnnetuse ohuga ettevõtte tegevusele kehtestatud muude nõuete rikkumise eest, kui sellega kaasnes oht inimese elule, tervisele või keskkonnale, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.

§ 49. Kemikaali klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise nõuete rikkumine

(1) CLP-määrusest tulenevate kemikaali klassifitseerimise, märgistamise või pakendamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 8400 eurot.

§ 50. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 43, 44, 47 ja 49 sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on oma pädevuse piires:

- 1) Tööinspeksioon;
- 2) Keskkonnaamet;
- [RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]
- 3) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet;
- [RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]
- 4) Terviseamet.

(2) [Kehtetu -RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(3) Käesoleva seaduse §-des 44 ja 47 sätestatud väärteto kohtuväline menetleja on oma pädevuse piires Maksu- ja Tolliamet.

(4) Käesoleva seaduse §-des 45 ja 46 sätestatud väärteto kohtuväline menetleja on Politsei- ja Piirivalveamet ning § 45 osas oma pädevuse piires ka Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ja kolmandast riigist sissetoomise osas Maksu- ja Tolliamet.

[RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(5) Käesoleva seaduse §-s 48 sätestatud väärteto kohtuväline menetleja on oma pädevuse piires:

- 1) Päästeamet;
- 2) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.

(6) Kohtuväline menetleja võib konfiskeerida käesolevas seaduses sätestatud väärteto toimepanemise vahendiks või vahetuks objektiks oleva turuleviimiseks keelatud või muu õigusakti kohase piiranguga aine, segu või toote.

6. peatükk Rakendussätted

§ 50¹. Ohutusnõuniku tunnistuse andmise erand Vabariigi Valitsuse 2020. aasta 12. märtsil väljakuulutatud eriolukorras

(1) Kui isikul ei ole Vabariigi Valitsuse 2020. aasta 12. märtsil väljakuulutatud eriolukorra tõttu võimalik läbida käesoleva seaduse § 13 lõikes 4 nimetatud täienduskoolitust ja sooritada eksamit ning tema ohutusnõuniku tunnistuse kehtivus lõpeb ajavahemikul 2020. aasta 1. märtsist kuni 1. novembrini, võib § 13 lõikes 5 nimetatud asjaomane asutus anda uue tunnistuse kehtivusega kuni 2020. aasta 30. novembrini.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud toimingut eest riigilõivu tasumisest on isik vabastatud.
[RT I, 06.05.2020, 1- jõust. 07.05.2020]

§ 51. Üleminekusätted

(1) Käesoleva seaduse § 15 lõikes 3 nimetatud isik esitab majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse kohase majandustegevusteate hulgikaubanduse tegevusalal hiljemalt 2016. aasta 1. märtsiks.

(2) Isik, kes käitab ohtlikku ettevõtet või suurõnnetuse ohuga ettevõtet, esitab hiljemalt 2016. aasta 1. juuniks käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetest lähtuvalt uuendatud teabelehe.

(3) Isik, kes käitab suurõnnetuse ohuga ettevõtet, esitab käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete kohaselt uuendatud ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaani 2016. aasta 1. juuniks, kui ettevõtte riskianalüüsis on tehtud muudatusi.

(4) Enne käesoleva seaduse jõustumist tegutsenud ettevõtte, mis ei olnud ohtlik ettevõtte ega suurõnnetuse ohuga ettevõtte ja mis muutub seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/18/EL jõustumisega ohtlikuks ettevõtteks või suurõnnetuse ohuga ettevõtteks, võib käesoleva seaduse kohase käitamisloata tegutseda kuni 2016. aasta 1. juunini.

(5) Enne käesoleva seaduse jõustumist tegutsenud ohtlik ettevõtte või suurõnnetuse ohuga ettevõtte, kelle ohtlikkuse kategooria muutub seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/18/EL jõustumisega, teeb oma kohustuslikus dokumentatsioonis vajalikud muudatused ning esitab need kooskõlastamisele hiljemalt 2016. aasta 1. juuniks.

(6) Isiku poolt enne käesoleva seaduse jõustumist toimepandud tegu, mis on väärtetona karistatav ka käesoleva seaduse alusel, kvalifitseeritakse käesolevas seaduses väärtetokoosseisu ette nägeva paragrahvi järgi.

§ 52.–§ 58.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 59. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2015. aasta 1. detsembril.

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/9/EÜ heade laboritavade inspekteerimise ja kontrollimise kohta (ELT L 50, 20.02.2004, lk 28–43), muudetud määrusega (EÜ) nr 219/2009 (ELT L 87, 31.03.2009, lk 109–154); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/10/EÜ, mis käsitleb keemiliste ainete katsete tegemisel heade laboritavade põhimõtete rakendamist ja nende rakendamise tõendamist puudutavate õigusnormide ühtlustamist (ELT L 50, 20.02.2004, lk 44–59), muudetud määrusega (EÜ) nr 219/2009 (ELT L 87, 31.03.2009, lk 109–154); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/18/EL ohtlike ainete seotud suurõnnetuse ohu ohjeldamise ning nõukogu direktiivi 96/82/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 197, 24.07.2012, lk 1–37);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/30/EL, milles käsitletakse avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutust ja millega muudetakse direktiivi 2004/35/EÜ (ELT L 178, 28.06.2013, lk 66–106).